

INSTRUKCJA DZIAŁANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA INNEGO NIŻ POŻAROWE W OBIEKTACH UNIwersytetu Komisji Edukacji Narodowej W KRAKOWIE

§ 1

Zasady ogólne

1. Obowiązek organizowania i kierowania przebiegiem ewakuacji spoczywa na Kanclerzu lub na innej wyznaczonej przez niego osobie.
 2. Obowiązek powiadomienia o konieczności ewakuacji posiada każdy pracownik Uczelni przebywający w budynku, który zauważy zdarzenie kwalifikujące się do przeprowadzenia ewakuacji.
 3. Ewakuację przeprowadza się w celu: ochrony pracowników, studentów oraz innych osób przebywających w obiektach przed niebezpieczeństwami zagrażającymi ich życiu lub zdrowiu oraz zminimalizowania strat materialnych w zagrożonych obiektach.
- Do przestrzegania ustaleń zawartych w planie zobowiązani są wszyscy pracownicy i studenci.

§ 2

Podstawy prawne

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 822).
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2057).
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 682).
5. PN-EN 1838:2013 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
6. PN-EN ISO 7010:2020-07 (Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa).

§ 3

Podstawowe pojęcia

1. **Alarm** jest to sygnał przekazany poprzez syrenę alarmową, głosem, osobiście lub telefonicznie, albo w inny możliwy sposób, z dowolnego źródła, informujący, że zostało wykryte zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi skażeniem, katastrofą naturalną lub technologiczną, działaniami terrorystycznymi bądź innymi zagrożeniami.
2. **Alarmowanie** jest to działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych władz, służb i osób, informujące o wystąpieniu zagrożenia wymagającego podjęcia natychmiastowego działania.

3. **Ewakuacja** jest to zaplanowane lub doraźne zorganizowane wyprowadzenie ludzi oraz przemieszczenie środków materiałowych z zagrożonych obiektów do wyznaczonych miejsc zbiórki ludzi i składowania sprzętu (rejonów ewakuacji).
4. **Powiadamanie** jest to przekazywanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych sygnałów lub informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i osób o możliwości wystąpienia, zaistnieniu lub ustąpieniu zagrożenia oraz przekazanie sposobu postępowania w danym wypadku.
5. **Strefa zagrożenia** – miejsca, rejony, obszary, w których występują zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, spowodowane przez naturalne katastrofy, awarie techniczne, pożary lub inne zagrożenia.
6. **Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego (IBP)** – dokument opracowywany dla każdego budynku zawierający między innymi: szczegółowe opisy warunków ochrony przeciwpożarowej, wymagane wyposażenie przeciwpożarowe, sposoby postępowania na wypadek pożaru, warunki i organizację ewakuacji ludzi, zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz plany obiektów.
7. **Warunki ewakuacji** – przedsięwzięcia zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów oraz odpowiedniej infrastruktury.

§ 4

Procedura ewakuacji

1. **Cel procedury:**

Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji pracowników, studentów oraz innych osób przebywających w obiektach i na terenie Uczelni w sytuacji zagrożenia innego niż pożar.
2. **Przedmiot i zakres stosowania procedury:**

Procedura ewakuacji określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących niezbędne działania, począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją ludzi (a także mienia) z obiektów Uczelni.
3. **Podstawy uruchomienia procedury:**

Procedurę ewakuacji uruchamia się w wypadku zagrożenia:

 - 1) zamachem terrorystycznym – po otrzymaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego;
 - 2) skażeniem środkami toksycznymi, chemicznymi lub biologicznymi;
 - 3) klęskami żywiołowymi;
 - 4) katastrofą budowlaną;
 - 5) wybuchem gazu spowodowanym awarią instalacji gazowej;
 - 6) innymi nagłymi zdarzeniami, które mogą zagrażać życiu i zdrowiu ludzi.

§ 5

Sposób ogłaszania alarmu

Alarmowanie o ewakuacji w systemie wewnętrznym Uczelni

1. Alarmowanie o zagrożeniach w obiektach Uczelni odbywa się w ramach wewnętrznego systemu informowania z wykorzystaniem Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego (DSO), syreny alarmowej, w tym Systemu Sygnalizacji Pożaru (SSP), oraz innych urządzeń służących do ogłoszenia ewakuacji, komunikatów głosowych przekazywanych bezpośrednio za pomocą megafonów (tuby nagłaśniającej) oraz poprzez gońców/telefonicznie.

2. Na terenie Uczelni obowiązują wewnętrzne sygnały alarmowe, które określono w załączniku nr 3 do Instrukcji.
3. Osoba kierująca ewakuacją powinna mieć ubraną kamizelkę odblaskową koloru żółtego, która znajduje się na portierni.

§ 6

Miejsce zbiórki

1. Miejsce zbiórki dla ludzi ewakuowanych z budynku określono w IBP (Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego).
2. Po ogłoszeniu alarmu o ewakuacji ewakuowane osoby, które nie biorą udziału w akcji ratowniczej, udają się na miejsce zbiórki i oczekują na dalsze decyzje.
3. W przypadku braku bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia, mienie znacznej wartości a także dokumentacja istotnej wagi, ewakuowane będą w rejony niezagrożone (hole, korytarze lub do innych pomieszczeń albo do innych niezagrożonych obiektów Uczelni bądź na przyległe place).
4. Decyzja o wyznaczeniu rejonu składowania ewakuowanego sprzętu podjęta zostanie doraźnie przez osoby funkcyjne przebywające w budynku i odpowiedzialne za przeprowadzenie ewakuacji oraz innych pracowników biorących udział w akcji ratowniczej po dokonaniu oceny skali zagrożenia oraz potencjalnych zniszczeń.

§ 7

Drogi ewakuacji (kierunki ewakuacji i oświetlenie ewakuacyjne)

1. Drogi ewakuacyjne wewnątrz budynku powinny być oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ma to na celu jednoznaczne wskazanie osobom opuszczającym budynek najkrótszej drogi do wyjścia oraz uprzedzenie osób ewakuowanych o ewentualnych przeszkodach lub utrudnieniach na drodze ewakuacyjnej.
2. W zależności od pomieszczeń i oświetlenia drogi ewakuacyjne oznakowane są:
 - 1) znakami ewakuacyjnymi fotoluminescencyjnymi;
 - 2) znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi.
3. Znaki ewakuacyjne powinny być rozmieszczone w taki sposób, aby były widoczne z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej i powinny w sposób wyraźny wskazywać kierunek ewakuacji.
4. Oznakowanie dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych zostało przeprowadzone zgodnie z normą PN-EN ISO 7010:2020-07 (Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa).

Tabela symboli i nazw znaków ewakuacyjnych

Nazwa znaku	Symbol znaku
Kierunek drogi ewakuacyjnej	
Wyjście ewakuacyjne Drzwi ewakuacyjne	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	
Pchać aby otworzyć	
Ciągnąć aby otworzyć	

<p>Przesunąć w celu otwarcia</p>	
<p>Stłuc, aby uzyskać dostęp</p>	
<p>Drabina ewakuacyjna</p>	
<p>Miejsce zbiórki do ewakuacji</p>	 <p>MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI</p>
<p>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego</p>	 <p>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się</p>

§ 8

Postępowanie w celu odłączenia/wyłączenia głównych mediów

W sytuacji konieczności odłączenia dopływu głównych mediów do budynku portier kontaktuje się z pracownikami Działu Administracyjno-Gospodarczego (oraz poszczególnymi inspektorami nadzoru) lub w przypadku ich nieobecności sam odłącza media. Wykaz głównych zaworów i wyłączników w budynku znajduje się w każdej portierni.

§ 9

Warunki i organizacja ewakuacji ludzi z obiektu

I. Warunki ewakuacji

1. W razie wystąpienia zagrożeń objętych niniejszą procedurą ewakuacji, decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podejmuje Kanclerz, natomiast w odniesieniu do domów studenckich Prorektor ds. Studenckich.
2. W sytuacji zagrożenia wymagającego natychmiastowej reakcji, decyzję o rozpoczęciu ewakuacji podejmuje właściwy administrator/kierownik obiektu,
3. W przypadku braku kontaktu z administratorem budynku/kierownikiem obiektu – pracownik portierni/recepcji lub osoba pełniąca jego obowiązki.
4. Osoby, o których mowa w pkt. 2 niezwłocznie po dokonaniu niezbędnych czynności informują Kanclerza, a w przypadku domów studenckich Prorektora ds. Studenckich o podjęciu decyzji o rozpoczęciu ewakuacji w obiekcie.
5. Po przybyciu na teren Uczelni Straży Pożarnej lub Policji kierowanie akcją ratowniczą przejmuje dowódca grupy interwencyjnej/ratowniczej.
6. Ewakuację ludzi i mienia przeprowadza się, gdy wystąpiło zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi przebywających w obiekcie albo gdy przewiduje się możliwość wystąpienia takiego zagrożenia lub gdy zagrożone jest mienie.
7. Osoba decydująca o przeprowadzeniu akcji ratowniczej uruchamia procedurę przewidzianą w przypadku alarmowania i ewakuacji. Ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia oraz miejsce jego składowania.
8. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby, które znalazły się w rejonie bezpośredniego zagrożenia i osoby znajdujące się na drodze rozprzestrzeniania się zagrożenia, a także osoby znajdujące się w miejscach, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez np. skażenie, wybuch lub inne czynniki.
9. Podczas prowadzenia ewakuacji z obiektu grupy ludzi powinny kierować się zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne do wyjść poza obszar zagrożony lub na zewnątrz budynku na miejsce zbiórki. Ewakuowane osoby należy odseparować na bezpieczną odległość od budynku.
10. Ewakuację mienia należy prowadzić w miarę istniejących możliwości, mając na uwadze przede wszystkim bezpieczeństwo ludzi, po wcześniejszym uzgodnieniu z kierującym akcją ratowniczą.
11. Ewakuowane przedmioty należy wynosić i ustawiać tak, aby nie uległy one zniszczeniu, a jednocześnie nie tarasowały przejść, dróg ewakuacyjnych i przejazdów. Miejsce ich składowania należy zabezpieczyć przed ogniem, zalaniem wodą oraz przed kradzieżą. Z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich i o znacznych gabarytach należy zrezygnować.
12. Ewakuację przeprowadza się dostępnymi wyjściami ewakuacyjnymi oznaczonymi na planie sytuacyjnym obiektu. W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia z obiektu na etapie oceny zagrożeń i planowania ewakuacji należy założyć najbardziej ekstremalne warunki.

II. Organizacja ewakuacji

Główne zasady organizacyjne podczas ogłaszania ewakuacji:

1. Alarm o zagrożeniu ogłasza osoba, która zauważyła grożące niebezpieczeństwo. Osoba ta powinna w pierwszej kolejności zaalarmować osoby znajdujące się w bezpośrednim rejonie wystąpienia zagrożenia.
2. Z chwilą otrzymania informacji o występującym zagrożeniu i podjęciu decyzji o konieczności ewakuacji wszyscy pracownicy są zobowiązani do udziału w akcji ratowniczej i ewakuacji.
3. Ewakuację przeprowadza się z wykorzystaniem wszystkich możliwych dróg i wyjść ewakuacyjnych.
4. Ewakuację należy rozpocząć od miejsc najbardziej zagrożonych, a następnie od najwyższych kondygnacji.
5. Warunki i sposoby ewakuacji zależą od miejsca powstania zagrożenia, przy czym ewakuacja powinna objąć wszystkie osoby przebywające w budynku, które nie biorą udziału w akcji ratowniczej.
6. Należy podejmować stanowcze działania mające na celu opanowanie paniki i utrzymanie porządku do czasu wyjścia ostatniej osoby z obiektu.
7. Decyzja o rozpoczęciu ewakuacji musi być przekazana w sposób spokojny i zdecydowany, a jednocześnie nakazujący i sugestywny.
8. Wszystkie osoby znajdujące się w budynku objętym ewakuacją, powinny podporządkować się decyzjom kierującego akcją ratowniczą.
9. Osoby wywołujące panikę należy ewakuować w pierwszej kolejności – dopuszcza się możliwość użycia siły fizycznej.
10. Jeżeli sytuacja na to pozwala, może być dodatkowo zarządzona ewakuacja mienia.

§ 10

Zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji

1. Pracownicy, studenci oraz inne osoby stale korzystające z obiektów Uczelni przebywające w budynku mają obowiązek posiadać znajomość regulacji dotyczących sposobu ewakuacji i alarmowania oraz zasad postępowania po ogłoszeniu ewakuacji z obiektu.
2. Pracownicy i studenci podczas prowadzenia ewakuacji mają w szczególności obowiązek:
 - 1) ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń przełożonych i osób prowadzących ewakuację;
 - 2) przerwać pracę (wykład, zajęcia), opuścić zagrożoną strefę i kierować się zgodnie ze wskazaniem znaków na drogi ewakuacyjnej;
 - 3) zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki;
 - 4) przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań – dotyczy osób wyznaczonych do działań zabezpieczających ewakuację;
 - 5) w miarę możliwości zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych;
 - 6) wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe,
 - 7) pozamykać okna;
 - 8) zabrać rzeczy osobiste i dokumenty;
 - 9) opuścić pomieszczenie (salę wykładową) nie zamykając drzwi, klucz pozostawić w zamku lub na portierni;
 - 10) udać się na miejsce zbiórki po opuszczeniu zagrożonego budynku.

W miejscu zbiórki osoby ewakuowane przebywają do chwili otrzymania sygnału lub komunikatu o odwołaniu alarmu o ewakuacji i możliwości powrotu na stanowiska pracy lub na zajęcia albo ich zakończenia.

3. Podczas poruszania się po drodze ewakuacyjnej zabrania się:

- 1) zatrzymywania się;
- 2) poruszania się „pod prąd”;
- 3) poruszania się w kierunku innym niż określają to znaki ewakuacyjne.

Jeżeli droga ewakuacyjna jest zadymiona, należy się poruszać jej prawą stroną w pozycji pochylonej.